

**KNS
 Blauwe Maandag
 Antwerpen**

**De Geschiedenis van
 Don Quichot**

Vier jonge KNS-acteurs en één KVS-collega verhuisden voor de duur van één Blauwe-Maandagproductie naar zaal King Kong. Van hun oud adres namen (en kregen) ze alleen wat lege dozen mee. Als ik binnenstap in de kleinere ruimte aan de Keizerstraat is het karton nog opgestapeld, maar hier staat het plots verrassend bol van grappige vondsten: men maakt zich ook klaar om uit te pakken met *De geschiedenis van Don Quichot door Cide Hamete Benengeli, waarin verhaald wordt hetgeen men erin zal ervaren.*

Afficheontwerper Joris Van der Steen koos deze titelvolzin als decor achter de zwarte schaduwen van de twee hoofdfiguren. Op soortgelijke wijze ontleende het gelegenheidsgezelschap een sterk literair steunpunt aan één van 's werelds groten. Nog altijd volgens de aankondiging zouden in de produktie verhaal en ervaring samengaan. Een sober maar slim verknipt verhaal werd inderdaad bewaard terwijl de 'vluchtelingen', gesterkt door hun rijke fantasie, stevig bouwden aan het arme, wankel wereldje van Don Quichot en Sancho Panza. Voor één keer was dit ook hun wereld.

De middelen waren dus pover zodat men noodgedwongen besloot de tweede woonst in de hogervernoemde kartonnen dozen op te trekken. Het bleek een gelukkig besluit, want, aangezien wegwerpmateriaal per definitie niet beklemd wordt vastgehouden kon de stal uit de eerste scène hier zonder draaischijf stad, berg, bos en grot worden. In dit universeel bruine landschap bewogen o.a. de statige schraag Rossinante, de huiselijke, ezelse voetbank van Sancho en een hele kudde blatende

ballonnetjes. Ik schrijf 'bewogen' met een glimlach als ik terugdenk aan de (h)eerlijk naïeve manipulatie van tijd en ruimte, aan schildknaap en ridder b.v. die doodmoe Barcelona bereiken na acht keer rond een stok te zijn getoerd. Op andere momenten wordt de beweging even kunstig bevoren: Sancho wordt als een plaatje uit een beeldverhaal geknipt en Gines de Passamonte verschijnt als een surrealistische horror-buste in arte povera stijl (rood zaklamplicht was het enige hulpmiddel). Tijdens de gevechtsscènes wordt ook met de tijd 'geknoeid', maar ditmaal overtuigt de uitvoering in slow motion minder. Toeval of een symptoom van momentaan te lage spanning?

Te weinig 'spannend' is alleszins Don Quichot zelf (Vic De Wachter). Zijn indrukwekkende intrede in waardig waardeloos kostuum ten spijt, mist robot-Quichot in zijn hypnotische ernst de dwaze kracht die nodig was geweest om gedurende twee uren dramatisch te boeien. Zijn 'maat' Sancho (Anke Helsen) daarentegen speelt simpel slim succesvol tot het einde toe. Zijn (haar) troeven blijven harten veroveren. (We hadden met velen plezier in het vingertje dat bij elke te-pas-te-onpas uitgesproken 'wijsheid' de lucht inging.) Alle overblijvende, onmisbare bijrolletjes (herders, een haveloze gek, galeislaven, boeredeerners, processiegangers, enz.) worden vakkundig neergezet door Kristin Arras en Camilia Blereau. Beide actrices plooiën bijna even soepel als hun ingedragen herenkostuums die genoeg hadden aan enkele goed gekozen accessoires om de bonte personages te typeren.

Deze en andere precieze keuzen zijn voornamelijk de verdienste van Luk Perceval (scenario en regie). Voor het scenario distilleerde hij uit het volumineuze boek van Cervantes de alombekende, pretentieuze verhalen, maar ook de verrassend relevante ontmoeting van Don Quichot met een toneelcriticus. De criticus blaamt de onbenulligheid van de 'moderne' theatermakers. Volgens hem zouden hun onbezonnen vernieuwingen terdege gediend zijn met

het 'preventief' advies van een officieel vakkundige. Veelbetekenend twijfelt de verteller Cide Hamete — die bovenal waarachtigheid nastreeft — of het verantwoord was de bewuste passage te behouden. Daar hoef ik niet aan te twijfelen. Wel heb ik bedenkingen bij de officiële KNS waar geen plaats was voor deze 'ernstige, vermakelijke en schoonverzonnen' voorstelling. Het had een frisse anekdote in de stoffige KNS-annalen van de laatste jaren kunnen zijn.

Marijke Caris

**DE GESCHIEDENIS VAN DON
 QUICHOT**

auteur: Cervantes; vertaling: J.W.F. Weremeus Buning en C.F.A. Van Dam; groep: Blauwe Maandag KNS; scenario en regie: Luk Perceval; regieassistentie: Guy Joosten; zangadvies: Peter Desmet; spelers: Vic De Wachter, Anke Helsen, Kristin Arras, Camilia Blereau; produktieleiding: Johan Van Assche.

**L'Ymagier Singulier
 Brussel**

**Terug van
 weggeweest**

Eind juni heeft de Brusselse troep L'Ymaginer Singulier (zie *Etcetera 5*) een steundiner op gezet. Iedereen die met het moeilijke leven van deze unieke troep begaan is, kon voor 1.000 fr. gaan eten in het arsenaal te Brussel. Zo'n 150 mensen waar daar op afgekomen, veelal familieleden van de acteurs. De troep had een week gewerkt om de speelruimte om te vormen tot een sfeervolle eetzaal: wel duizend kaarsen verlichten de immense hal, en in het midden stonden rijen tafels vol heerlijkheden — allemaal door de acteurs bereid. Het dessert werd met vuurwerk opgediend door de acteurs in hun kelnerkostuum uit hun spektakel *Fastes-Foules*.

De troep — zestien jonge lui — was net terug van een maandenlange tournee door Italië. Daar kenden ze een reuzesucces. Hier te lande zijn ze ontgoocheld over het feit dat de franstalige pers zo lauw gereageerd heeft. Bij de Vlaamse critici hebben ze een veel betere respons gehad. En in Italië hebben ze de belangrijke criticus Franco Quadri helemaal overrompeld. In zijn zopas verschenen boek over het hedendaags toneel, (met de 'klassieken' Strehler, Brook, Chéreau), worden nauwelijks nieuwe namen genoemd, alleen vermeldt hij L'Ymagier Singulier. Men is ook in franstalig België geen sant in eigen land.

De begaafde jonge regisseur Thierry Salmon vertelde mij dat tijdens de tournee de opvoering nog grondig is bijgeschaafd. Het gewaagste moment van de vertoning is geschrapt: het publiek komt niet meer in twee groepen binnen. "Dat frustrerde te veel toeschouwers," zegt hij. Maar ik vind het toch spijtig dat dit fascinerend element is weggelaten. Het tweede deel van de vertoning is ook ernstig omgewerkt, omdat de acteurs terecht vonden dat het feest bij de bourgeoisie begon te slepen. "We vonden het zo moeilijk om ons als kleinburgers in te leven," zegt een actrice.

In de zomer voert de troep het stuk nog in Lausanne op en in de herfst lopen in Luik de laatste voorstellingen, een ultieme kans om een unieke Belgisch spektakel te zien. Concrete toekomstplannen zijn er nog niet, omdat de troep het erg moeilijk heeft om zich op een volgend project vast te pinnen. Het succes van *Fastes-Foules* werkt wat verlamdend.

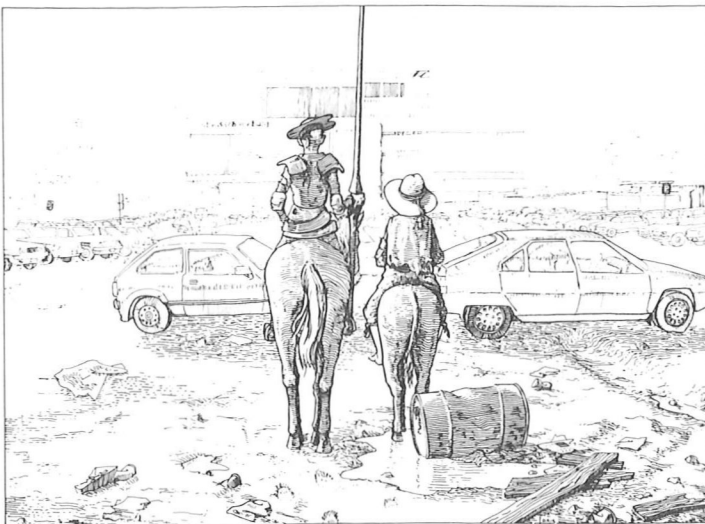
Een acteur hoor ik aan zijn moeder vertellen: "Wij staan nu wel in het boek van Franco Quadri, mais ce n'est pas une raison pour devenir 'dikke nek', parce que, regardes, on doit demander 1.000 balles aux gens pour survivre." Niet alleen in Vlaanderen rijzen er vragen over de bestemming van de subsidies...

Johan Thielemans

**De Sluipende
 Armoede
 Gent**

Het Rattenkasteel

Tijdens de Gentse Feesten kreeg het Nieuwpoorttheater — voorheen beheerd door Walter De Buck — een nieuwe start. Het Nieuwpoorttheater wil in de eerste plaats spelen- en repetitieruimte bieden aan drie Gentse groepen, nl. Het Speeltheater (Eva Bal), Stelkelbees en De Sluipende Armoede (Arne Sierens). Daarnaast treedt het ook op als receptieve structuur voor belangrijke binnen- en buitenlandse produkties (dans, toneel, muziek) die tot op heden in het Gentse niet getoond werden. Dirk Pauwels (ex-Radeis) staat in voor de programmatie. Gedurende de Gentse Feesten vielen er elke avond één of meer optredens te bekijken (zoals b.v. Balatum, HTP met *Scènes/Sprookjes*, *De Struisvogel* van de Epigonen zlv, Kamagurka en de Vlaamse Primitieven enz.) en kon men er ook terecht voor nachtdinamities. De test voor het komende seizoen werd er zichtbaar glansrijk doorstaan; de grote overwinning ligt in het feit dat het Nieuwpoorttheater met zijn programmatie heeft aangetoond dat er in Gent wel degelijk een nieuw en jong

Tekening Joris Van der Steen